

Pompen en hozen

Water is een belangrijk onderwerp in de teelt van peen. Dat bleek uit het verhaal van Sander Bernaerts van adviesbureau Naturim tijdens het digitale symposium van Bejo. In de peenteelt is voldoende en goed water voor de kieming, opbrengst en kwaliteit van groot belang.

Met de recente droge jaren was water met een lage EC soms schaars. De EC's stegen vaak tot hoge waarden, ook in gebieden waar normaal wel voldoende goed water is. De extremen in klimaat zijn zeker voor een teelt als peen zorgelijk en Bernaerts noemde de huidige praktijk van waterbeheer in landbouwgebieden, wat vaak neerkomt op "pompen en hozen" niet als een goed model voor de toekomst: "we zullen moeten leren water beter te conserveren en efficiënter te gebruiken"

Mogelijkheden

Daarmee maakt Bernaerts duidelijk dat water minder snel moet worden afgevoerd, beter moet worden geconserveerd en dat het efficiënter moet worden gebruikt. Met name over het aanvoeren van water heeft Bernaerts een aantal uitgewerkte methodes op basis van ervaring en onderzoek. Dus infiltreren, opslaan of bewaren. Dat kan op gebiedsniveau door een goed gebruik van stuwen en sluizen. Op perceel niveau door het beter te laten infiltreren. Op bedrijfsniveau zijn er oplossingen als opvang van water mogelijk en het beperken van de verdamping.

Bodemstructuur

Verbeteren van de bodemstructuur betekent een betere infiltratie en opslagmogelijkheid. Bovendien is er dan veel meer capillair. Door een betere beworteling ontstaat er een grotere buffer voor het gewas. Verbeteren van de bodemstructuur begint vaak bij minder bewerkingen, meer grondbedek-

king en meer diversiteit in het bouwplan. Belangrijk daarbij is om voor de juiste bewerkingen te kiezen en ook voldoende capaciteit te hebben. Als bewerkingen op het juiste tijdstip kunnen worden uitgevoerd conserveer je méér vocht. Niet kerende grondbewerking kan hierbij een middel zijn. Voor zware gronden zijn de nieuwe rijenfrees (met overtop-rotor) een grote verbetering om de fijne grond bovenop het zaaibed te leggen.

Zaaien

Bernaerts vestigt de aandacht op het zaaien. Een zaaimachine waarmee diepte instelling goed te regelen is, is van het grootste belang. Werk niet met versleten zaaikouters, gebruik de kluitenruimers goed en zaai met de juiste rijsnelheid. Een aandrukrol voordat de zaaiveur wordt toegedekt is een cruciaal onderdeel. Zorg dat het zaad in fijne grond komt zodat de toplaag niet te snel uitdroogt. En met grof zaad niet bang zijn wat dieper te zaaien.

Zout

In geval van watergift is het zoutgehalte van het water steeds meer een zaak om rekening met te houden. De consequenties van een te hoge EC gehalte is slecht te zien in het gewas. De plantjes krijgen moeite met opnemen van water en blijven achter in groei. Bernaerts toont een tabel waaruit blijkt dat water met een EC van 1,5 de potentie van een peengewas met 10% verminderd. Wanneer peen groeit op water met een EC van 1,9 leidt dit tot opbrengstreductie van 25%. Een EC meter is

daarom een onmisbaar instrument om te weten wat de (on)mogelijkheden van irrigatie zijn. In het geval van te hoge EC is het zaak spaarzaam te irrigeren of ander water te zoeken. Het kan best haalbaar zijn om water te ontzouten of goed water te bufferen. Een bassin waarin water wordt opgeslagen in tijden van beregeningsoverschot vraagt een investering maar dan worden wel cruciale beregeningsbeurten mogelijk. Zuiniger met water omspringen kan met gebruik van een beregeningsboom of de aanleg van dripirrigatie. Dripirrigatie is voor peen nog wel een zoektocht. De kosten voor het hele plaatje zal in iedere situatie anders zijn.

Water geven voor peen is met een veranderend klimaat een belangrijkere teeltmaatregel. Er zijn veel factoren belangrijk bij de vochtbehoefte van de peen. Meer dan alleen het gebruik van een beregening. Uiteindelijk is ook hier het vakmanschap en de ervaring van de teler leidend.

